

Budapest, 2015. április 21. - **A magyar népzene hordoz annyi értéket és szépséget, hogy ma is megáll a saját lábán, nem kell csak azért feldolgozásokat készíteni, hogy jobban eladható legyen** - mondta az MTI-nek Agócs Gergely népzeneész, néprajzkutató azzal kapcsolatban, hogy a Fonó Zenekarral készített egyik felvételük több mint 500 ezres nézettséget ért el a YouTube-on.

Úgy vélte: a Fölszállott a páva sikere is azt jelzi, van igény Magyarországon az autentikus népzeneire, így nem áll meg az érvelés, miszerint vegyíteni kell a népzene más zenei stílussal, hogy ma is hallgassák. Agócs Gergely szerint ezt jelenti a "világzene", ami valójában nem zenei műfaj, hanem egy "kereskedelmi kategória".

"Elég tisztességesen, szépen muzsikálni, nem kell bukfencet vetni, nem kell a népzene feltétlenül áthelyezni egy aktualizált zenei környezetbe. Más szóval érdekes tud lenni számunkra a saját kultúránk, eredeti változatában: fontos üzenet ez ebben a tébolyult, mindent mindennel összemaszatolni kívánó világban" - hangsúlyozta.

"A KSH adatai szintén magukért beszélnek: a regisztrált színpadi népművészeti előadók száma 2005-ben 190 ezer volt, és ez a szám egyáltalán nem elrugaszkodott, a mi becslésünk szerint is megfelel a valóságnak, sőt azóta emelkedhetett is" - mutatott rá. Elmondása szerint más művészeti ágak regisztrált előadói bázisa ettől jelentősen elmarad, miként a sportágaké is, a regisztrált futballisták száma például mintegy 40 ezer.

"Magyarországon egyedülálló helyzetben vagyunk, hiszen főképpen Bartóknak és Kodálynak, valamint az 1970-es évek elején elindult táncházmozgalomnak köszönhetően nálunk máig elválasztható egymástól az autentikus népzene és a népies műzene. Ezzel szemben a nagy nyugati kultúrákban a népdal a 20. század elején végérvényesen összemosódott a népies műzene alkotásaival, és itt máig nincs a két műfajnak egymástól elkülönített társadalmi megítélése. Volksliednek például bármelyik zeneszerző népies motívumokra komponált darabját is nevezhetik, a folksong kifejezéssel pedig akár Bob Dylan dalait is illethetik az angol nyelvterületen" - fejtette ki Agócs Gergely.

Szavai szerint a népzene a magyar kultúra egének "állócsillaga", és mindig lehet meríteni belőle. "Egyedülálló esztétikai érték, amely nemzedékek alatt csiszolódott ki, erre hívta fel a világ figyelmét Bartók, és erre épül a Kodály-módszer is. A népművészet olyan, mint a Linux operációs rendszer: nyílt forráskódú +program+, amelyet egyszerre nagyon sokan fejlesztenek, és ezzel a legtökéletesebb forma érhető el".

"Sajnos azok a közösségek, amelyekből a népművészet kinőtt, ma már csak nyomokban található meg a mai Magyarország területén, igaz, valamivel nagyobb mértékben maradtak fenn az elcsatolt területeken" - mutatott rá. "A táncházmozgalom a népzenei feldolgozásokra

épülő fősodorral szemben megfogalmazott, avantgárd zenei mozgalomként nem képes hasonló, valódi közösségeket teremteni, mégis sok közösségi értéket tud közvetíteni azzal, hogy a maga tisztaságában mutatja meg a népzene szépségét".

Úgy vélte, a táncház egyúttal a kulturális diverzitást is hirdeti, ami a "kulturális fenntartható fejlődés" nagyon fontos eleme. "Rendkívül szomorú, hogy például a tájszólások sokszínűsége mára annyira eltűnt Magyarországon. Ebben az oktatás és a média játszotta a fő szerepet, de az is sajnálatos, hogy sok humorista kifigurázza, a bunkóság jelének állítja be a tájszólásokat".

Felidézte, hogy a táncházmódszert mint a szellemi-kulturális örökség védelmének magyar modelljét az UNESCO 2011-ben beemelte a legjobb eljárások regiszterébe. "Hatalmas elismerés volt ez, de sajnos magyar betegség, hogy nem tudunk mit kezdeni a hasonlókkal. Nagyon rosszak vagyunk a marketingben; ebből például új turisztikai vonzerőt lehetett volna kovácsolni".

Elmondása szerint a táncházmozgalom sajnos nincs jó helyzetben: ma Budapesten csak "folk kocsmák" vannak, ahová betérhetnek azok, akik már tudnak táncolni, de nincs igazi táncház, ahol avatott tanárok vezetik be a laikusokat a táncokba. "Mint egy marék homok, olyan a táncház ma: folyik ki az ujjaink közül. Ez részben anyagi kérdés, hiszen nagyon kevés állami támogatás hívható le erre. Mostanában próbálok lobbizni azért, hogy a főváros egyik központi helyén létrejöhessen egy +kirakat-táncház+, komoly állami forrásokkal".

A Fölszállott a páva új, gyerekek részére kiírt szériájával kapcsolatban elmondta: 564 produkció jelentkezett, amelyből több mint 350-et hívtak be a 2 hét múlva kezdődő területi válogatókra. Összehasonlításképpen: az első műsorra 360, a másodikra 291 produkció jelentkezett. A területi válogatókon készült rövidfilmek, majd az élő adások ősztől lesznek láthatók a tévében, a döntő karácsony előtt lesz. "Ez szerencsésebb időzítés, mint korábban, amikor nagybőjtben kellett énekelni, táncolni, ezt sokan nem tették szívesen" - idézte föl.

Agócs Gergely együttese, a Fonó Zenekar Hateha! - Táncházi slágerek című albumáról származik az a két kalotaszegi népdal, amelynek nézettsége nemrég átlépte a félmilliót a YouTube-on. A táncház hőkorszakát idéző lemez anyagát az erdélyi Mezőség, Szék község és Kalotaszeg népzenejéből állították össze. Hamarosan felveszik a lemez folytatását, amelyen a Felső-Tiszavidék és a Dél-Dunántúl archaikus dallamvilágának legismertebb dalai lesznek hallhatók. "A tervek szerint a nyári turnéinkon már ezt fogjuk árulni" - mondta a muzsikus.

A kérdésre, milyen lehetőségeket rejt az októberben Magyarországon megrendezendő World Music Expo (Womex) a hazai népzene számára, úgy vélte, "akkor van esélyünk kicsit megmutatni magunkat", ha a nulladik napon sikerül "táncháznapot" szervezni. "Nagyon drukkolok a magyar szervező barátainak, hogy sikerüljön ezt keresztülvinni".